E D İ T Ö R L E R

**Tamer BUDAK - Uğur AŞKIN**

# KRİPTO VARLIK HUKUKU

Y A Z A R L A R

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KARAYAKA - Doç. Dr. Nurten İNCE AKMAN
Doç. Dr. Seda GAYRETLİ AYDIN - Arş. Gör. Dr. Derya Gülsüm BÜTÜN YILMAZ
Doç. Dr. A. Eda MANAV ÖZDEMİR - Doç. Dr. Hakan BİLGEÇ
Dr. Öğr. Üyesi Emel TEKTEN - Dr. Öğr. Üyesi Mustafa NALBANT
Dr. Öğr. Üyesi Aynaz UĞUR - Arş. Gör. Uğur AŞKIN
Dr. Öğr. Üyesi Burak BİLGE - Dr. Arş. Gör. Veysel TOPUZ
Dr. Öğr. Üyesi Coşkun KOÇ - Prof. Dr. Tamer BUDAK
Dr. Öğr. Üyesi Osman Kağan ERGÜR - Dr.Öğr. Üyesi Arzu LALOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARATAŞ -

**ADALET YAYINEVİ**
**Ankara – 2025**

III. KRİPTO VARLIKLARA İLİŞKİN NİTELENDİRMENİN VERGİLENDİRMESİNE YANSIMASI ..... 554
A. Para Olarak Kabul Edilmesi Halinde Vergilendirme ..... 555
B. Emtia Olarak Kabul Edilmesi Halinde Vergilendirme ..... 556
C. Gayrimaddi Mal Olarak Kabul Edilmesi Halinde Vergilendirme ..... 557
D. Menkul Kıymet Olarak Kabul Edilmesi Halinde Vergilendirme ..... 558
E. Kripto Varlık Madenciliğinin Nitelendirilmesi ve Vergilendirilmesi ..... 560
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ ..... 561
KAYNAKÇA ..... 564

**KRİPTO PARALARIN VERGİ ALACAĞININ GÜVENCE ALTINA ALINMASINDA KULLANILABİLİRLİĞİ SORUNU**

*Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARATAŞ*

GİRİŞ ..... 572
I. KRİPTO PARALARIN TANIMI, KAPSAMI VE İLGİLİ TEKNOLOJİK ALTYAPISI ..... 573
A. Genel Olarak ..... 573
B. Kripto Varlıklar (Crypto Assets) ..... 573
C. Kripto Paralar (Cryptocurrencies) ..... 575
D. Kripto Piyasası ..... 580
II. VERGİ ALACAĞININ GÜVENCE ALTINA ALINMASINDA KRİPTO PARALARIN KULLANILABİLİRLİĞİ ..... 581
A. Genel Olarak Vergi Alacağının Güvence Altına Alınması ..... 581
1. Vergi alacağı kavramı ve hukuki niteliği ..... 582
2. Cebren tahsil yöntemleri ..... 583
3. Vergi alacağı için güvence önlemleri ..... 585
a. Teminat ..... 586
b. İhtiyati tahakkuk ..... 587
c. İhtiyati haciz ..... 588
d. Rüçhan hakkı ..... 589
e. Hükümsüz sayılan işlemler ..... 590
B. Vergi Alacağının Güvence Altına Alınmasında Kripto Paralar ..... 591
1. Genel olarak ..... 591
2. Vergisel amaçlarla kripto varlıkların hukuki tanımının ve niteliğinin belirlenmesi ..... 592
3. Kripto paraların vergi alacağının güvence altına alınmasına kullanılabilirliği ..... 597
4. İhtiyati (veya kesin) hacze veya tasarrufun iptali davasına konu edilebilecek kripto paraların vergi idaresi açısından yarattığı sorunlar ve çözüm önerileri ..... 599
SONUÇ ..... 603
KAYNAKÇA ..... 604

# KRİPTO PARALARIN VERGİ ALACAĞININ GÜVENCE ALTINA ALINMASINDA KULLANILABİLİRLİĞİ SORUNU

**Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARATAŞ**[*]

## ÖZET

Türkiye ve Dünya'da kripto varlıkların ve özellikle kripto paraların kullanımının yaygınlaşması ve kripto piyasasının büyümesi ile birlikte, bu varlıklara ilişkin hukuki düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesine olan ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır. Buna rağmen uygulamada kripto paralara uygulanacak hukuki düzenlemelerin belirsizliğini sürdürdüğünü ve bunun temelinde kripto paraların anonimliği ile merkezi olmama özelliklerinin yattığını söylemek mümkündür. Genelde vergi hukuku, özelde ise vergi icra hukuku açısından bakıldığında da ilgili kurallarının temelde geleneksel ekonomik koşullara ve işlemlere uygun hazırlanmış olduğu, kripto varlıklar gibi ödeme aracı veya yatırım aracı olarak değerlendirilebilecek dijital varlıklara hazırlıklı olmadığı görülmektedir. Bu çerçevede vergi alacağının tehlikeye düştüğü riskiyle karşı karşıya kalan vergi idarelerinin vergi alacağını güvence altına almak için kripto varlıkları takip ve tahsile konu edip edemeyeceğini de aynı tartışma nezdinde ele almak gerekmektedir. Bu çalışmada kripto paraların vergi alacağının güvence altına alınmasında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un (AATUHK) ilgili hükümleri takip edilmek suretiyle kullanılıp kullanılamayacağı irdelenecektir. Bu amaca yönelik olarak öncelikle kripto paraların tanımına, kapsamına ve dayandığı teknolojik altyapıya yer verilecek, ardından AATUHK'da yer alan düzenlemeler çerçevesinde kripto paraların vergi alacağının güvence altına alınmasına konu edilip edilemeyeceği incelenecektir.

**Anahtar kelimeler:** kripto para, vergi icra hukuku, vergi alacağı, güvence önlemleri.

[*] Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Mali Hukuk Anabilim Dalı | Asistant Professor, Atatürk University Faculty of Law, Department of Fiscal Law, mustafa.karatas@atauni.edu.tr. (ORCID: 0000-0003-4037-7518).